

Uvodnik

Amar Imamović

Uzvišeni Bog kao tema promišljanja prisutna je od pojave čovjeka. Štaviše, Uzvišeni Bog predstavlja glavnu os i kamen temeljac svih nebeskih pa i drugih religija na kojem se razvija i gradi specifičan pogled na svijet svake škole učenja. Drugim riječima kazano, onako kako se čovjek odredi u vezi s pitanjem Boga sva ostala čovjekova pitanja poprimaju tu boju. To posebno vrijedi kod definiranja smisla čovjekova postojanja.

Osnovna misija svih vjerovjesnika tokom povijesti čovječanstva nije bila da dokažu postojanje Boga, nego da Boga približe čovjeku, da čovjeka pomire s Bogom i opišu Ga onako kako to Njemu priliči.

Prirodno je bilo da jedna ovako važna tema bude predmetom i našeg zanimanja. Sukladno tome, četrnaesti broj *Žive baštine* posvećen je Uzvišenom Bogu u svjetlu filozofije i irfana. Naravno, pri ovom velikom zadatku bili smo potpuno svjesni svojih slabosti i ograničenja, ali se nadamo da smo bar u maloj mjeri, koliko kap u moru, pridonijeli rasvjetljavanju nekih pitanja koja se odnose na Uzvišenog Boga. Ovo će biti imperativ i u našem daljnjem radu.

Prvi rad je izlaganje uvaženog profesora Reze Akberijana pod naslovom "Uzvišeni Bog u filozofiji Mulla Sadre" u okviru simpozija koji je održan 2005. godine na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu o temi filozofska misao Mulla Sadre. Profesor Akberijan, kao vrstan poznavalac misli Mulla Sadre, uspio je na veoma lijep i koncizan način, koliko to dozvoljava okvir jednog ovakvog rada, predstaviti najvažnije Mulla Sadrove postavke o Uzvišenom Bogu. Inače, prof. dr. Reza Akberijan je kao profesor predavao na više univerziteta u Iranu, a u Sjedinjenim Američkim Državama je boravio od 2001. do 2002. godine na Univerzitetu Georgetown u svojstvu istraživača, a od 2002. do 2004. godine na Univerzitetu "George Washington" u svojstvu istraživača i gostujućeg predavača. Član je više naučnih instituta, a među njima i Međunarodnog instituta "Mulla Sadra" u Teheranu.

U drugom radu moja malenkost je nastojala da ponudi odgovor na neka najvažnija pitanja u vezi s poznatom predajom "Ko spozna sebe (dušu) sigurno je spoznao i svoga Gospodara." U radu je prije svega dokazana neispravnost mišljenja onih koji ovu predaju uzimaju kao potvrdu da je spoznaja Boga nemoguća, jer da je tako, to bi značilo da su zatvorena sva vrata spoznaje i izgubio bi se smisao stvaranja čovjeka. Poznato je da ova predaja ima više od stotinu tumačenja, a mi smo ovom prilikom napravili sažetak nekih njezinih najvažnijih filozofskih i irfanskih tumačenja.

U sljedećem radu Haris Dubravac se bavi pitanjem Božije Blizine u pogledu Kur'ana, hadisa i tumačenja sufija i mislilaca prvog reda. Ovo je pionirski rad o ovom pitanju. Kako sam autor kaže, činjenica da na bosanskom jeziku i uprkos svekolikoj važnosti i privlačnosti takvog pitanja nema rada u kojem se detaljnije razmatra Božija Blizina, nagnala ga je na pisanje. Osim što je napisan prema zahtjevima naučnog rada, što često može biti suhoparno, ovaj rad je lijepo uobličen i studiozno se bavi čitaocem, ne ostavlja ga ravnodušnim i poziva ga da preispita odnos s Uzvišenim Bogom.

Četvrti rad je prijevod rada Muhameda Reze Bejata o temi vrijednosti kumulativnog argumenta kod dokazivanja postojanja Boga. Dokazivanje i potvrđivanje religijskih vjerovanja i naučavanja racionalnim dokazima ima dugu prošlost među teolozima i filozofima religije. Ovaj pristup smatra da vjerovanje u religijska načela i naučavanja zahtijeva njihovo dokazivanje i potvrđivanje racionalnim argumentima. Mnogo je kritika upućeno u vezi s utemeljenošću ovog pristupa, odnosno njegovom neupotrebljivošću, te u pogledu onoga što je već urađeno s ovakvim pristupom. Ovaj tekst se bavi razmatranjem i kritiziranjem nastojanja nekih filozofa religije da iznesu različite argumente među racionalnim argumentima (deduktivni i induktivni) u dokazivanju religijskih naučavanja.

Peti rad je, također, prijevod rada Muhammeda Muhammeda Rezaija o argumentu reda. Bez sumnje, argument reda je za ljude jedan od najprihvatljivijih argumenata koji su uspostavljeni za dokazivanje Božije egzistencije. Ovaj argument, kao i neki drugi argumenti dokazivanja Božije egzistencije, star je koliko i čovječanstvo. Ljudi su od davnina, posmatrajući uređene i usklađene pojave, razmišljali o tome čega je posljedica ova uređenost i sklad. Cilj ovog rada je da pojasni osnovna pitanja koja se nameću kad je riječ o argumentu reda. U drugom dijelu rada prezentirana su četiri prigovora upućena na argument reda i to od Johna Hospersa, Davida Humea, Charlesa Darvina i Immanuela Kanta. Nakon detaljne analize njihovih prigovora pojašnjene su slabe tačke i neutemeljenosti njihovih prigovora.

Na kraju, ovaj broj *Žive baštine* zatvaramo prikazom knjige Tomislava Krznara *U blizini straha: iznova o problematici zaštite okoliša u bio-etičkom kontekstu* iz pera Orhana Jašića.

Imamović Amar

